

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

DECIZIE

**Nr. ASS - 44
din 02.07.2015**

mun. Chișinău

Plenul Consiliului Concurenței, acționând în temeiul art. 41 al Legii concurenței nr.183 din 11.07.2012, art.2 și art.10 al Legii nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, Hotărârii Parlamentului nr.179 din 12.07.2013 privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței, Hotărârii Parlamentului nr. 220 din 27.09.2013 privind numirea în funcție a unui membru al Plenului Consiliului Concurenței,

în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.1 din 30.08.2013,

analizând nota informativă referitor la notificarea depusă de Ministerul Finanțelor, prin adresarea nr.13/3-07-131 din 12.05.2015, privind măsura de sprijin acordată Î.S. „Calea Ferată din Moldova” cu suportul Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare, referitor la acordul de finanțare încheiat cu Republica Moldova în data de 14.11.2014, și materialele anexate,

A CONSTATAT:

Prin scrisoarea nr.13/3-07-108 din 21.04.2015, în baza art. 8 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat și a Regulamentului privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.1 din 30.08.2013, Ministerul Finanțelor a prezentat Formularul general de notificare a ajutorului de stat.

Ca urmare a îmbunătățirilor efectuate de furnizor notificarea a devenit efectivă în data de 12.05.2015.

Baza legală pentru acordarea măsurii de sprijin constituie:

- Legea nr. 419 din 22.12.2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat;
- Legea nr. 22 din 27.02.2015 privind ratificarea Acordului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare

(BERD) în vederea realizării Proiectului de achiziție a locomotivelor și de restructurare a infrastructurii feroviare;

- Acordul de împrumut între Republica Moldova și BERD nr. 44085 din 14.11.2014;
- Strategia de transport și logistică pe anii 2013-2022 aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 827 din 28.10.2013.

Măsura de sprijin notificată constă în acordarea unui împrumut cu dobândă preferențială pentru Î.S. „Calea Ferată din Moldova” ce urmează a fi contractat în vederea reînnoirii parcului de locomotive din dotare și reabilitarea infrastructurii feroviare. Valoarea împrumutului este de 52,5 mil. Euro. Mijloacele împrumutului se acordă pe o perioadă de 15 ani, inclusiv cu o perioadă de grație de 3 ani.

Suportul financiar este acordat ca urmare a Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și BERD, semnat la 14.11.2014, ratificat prin Legea nr.22 din 27.02.2015. Responsabilitatea asupra utilizării și implementării proiectului, efectuării lucrărilor și calității acestora se pune în sarcina Î.S. „Calea Ferată din Moldova” precum și Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor.

Beneficiarul

Beneficiarul măsurii de sprijin notificate este Î.S. „Calea Ferată din Moldova” (IDNO 1002600001257), cu sediul în mun. Chișinău, str. Vlaicu Pîrcălab, 48 MD-2012.

Întreprinderea este deținută 100% de stat și gestionată de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor. În cadrul acestei întreprinderi activează ... angajați.

Conform informației prezentate de furnizorul măsurii de sprijin Î.S. „Calea Ferată din Moldova” desfășoară atât activități principale cât și activități secundare, conform tabelul de mai jos.

Tabel 1

Activitățile Î.S. „Calea Ferată din Moldova”

Nr.	Tip de activitate	Denumirea activității
1.	Principale	Transport feroviar de marfă
		Transport feroviar de călători
		Producția, întreținerea, repararea și modificarea mijloacelor de transport feroviar și material rulant
		Construcția și reparația căii ferate
2.	Secundare	Producția și furnizarea energiei electrice
		Activități farmaceutice
		Acordarea de asistență medicală
		Activități sportive ale instituțiilor de cultură, arhive

Sursa: Formularul general de notificare a ajutorului de stat.

Principali indicatori economico-financiari înregistrați de Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, conform datelor din situațiile financiare aferente anilor 2012-2014, sunt prezentați în tabelul 2.

Din datele tabelului 2 se constată că Î.S. „Calea Ferată din Moldova” înregistrează o evoluție ... a rezultatului financiar profit/pierdere de la ... în perioada 2011-2012: ... mil. lei în 2011 și ... mil. lei în 2012, la ... în 2013 de ... mil. lei cu ... acestui indicator, în următorul an ... mil. lei.

Tabel 2

Situația financiară în perioada anilor 2011-2014

Nr.	Indicator	2011	2012	2013	2014
1.	Cifra de afaceri, mil. lei
2.	Costul vânzărilor, mil. lei
3.	Profit/Pierdere, mil. lei

Sursa: Rapoartele financiare ale Î.S. „Calea Ferată din Moldova” pentru anii 2013-2014.

Potrivit Planului investițional creșterea pierderilor este generată în principal de următorii factori:

- a) **Impactul crizei financiare** din anii 2008-2009 care, afectând activitatea de transport a Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, a determinat lipsa mijloacelor financiare ce urmau a fi investite în dezvoltarea și repararea capitală a mijloacelor fixe;
- b) **Renunțarea de către clienți la serviciile prestate** de Î.S. „Calea Ferată din Moldova” în favoarea transportului rutier, mai rapid și mai competitiv. Ca rezultat al neînnoirii materialului rulant și nereabilitării infrastructurii, transportul feroviar din Republica Moldova a devenit lent, costisitor și nesigur fapt ce i-a determinat pe consumatori să opteze pentru un alt tip de transport;
- c) **Subvenționarea încrucișată** a transportului feroviar de pasageri din veniturile transportului feroviar de marfă reduce posibilitatea Î.S. „Calea Ferată din Moldova” de a genera rezultate financiare înalte.

În vederea realizării Proiectului de achiziție a locomotivelor și de restructurare a infrastructurii feroviare a Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, în data de 14.11.2014, a fost semnat Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și BERD (în continuare – Acord de împrumut) în valoare de 52,5 mil. Euro, ce implică Tranșa 1 de 25,0 mil. Euro și Tranșa 2 de 27,5 mil. Euro.

Împrumutul urmează a fi utilizat în vederea efectuării investițiilor prezentate în tabelul 3.

Distribuția împrumutului

Nr.	Categoria investiției	Suma alocată, mil. Euro
1.	Tranșa 1	25
1.1.
1.2.
1.3.
1.4.
2.	Tranșa 2	27,5
2.1.
2.2.
	Total	52,5

Sursa: Acordul de împrumut între Republica Moldova și BERD nr. 44085 din 14.11.2014.

Valoarea măsurii de sprijin acordată Î.S. „Calea Ferată din Moldova” de către Ministerul Finanțelor este calculată ca diferență dintre dobânda de piață și dobânda efectiv plătită. Astfel, măsura de sprijin notificată de către Ministerul Finanțelor este în valoare de 1.147.082.196,75 lei¹.

Valoarea actualizată la momentul când notificarea a devenit efectivă este de 376.259.239,35 lei.²

În urma examinării măsurii de sprijin, notificată prin adresarea Ministerului Finanțelor nr.13/3-07-131 din 12.05.2015, s-a constatat că aceasta întrunește cumulativ cele patru condiții specificate în art. 3 din Legea nr. 139 din 15.06.2012, pentru stabilirea existenței ajutorului de stat.

Conform tabelului 4 se evidențiază cele mai importante acțiuni care urmează a fi întreprinse de Î.S „Calea Ferată din Moldova” pentru a accesa suportul financiar, după cum:

- a) Restructurarea întreprinderii prin crearea a 3 unități separate, avînd în responsabilitate transportul călătorilor, transport marfă și gestiunea infrastructurii;
- b) Acțiuni de protecție a mediului înconjurător prin:
 - Crearea unei subdiviziuni responsabile de coordonarea și supravegherea problemelor de mediu;
 - Elaborarea și implementarea unui plan de gestionare a deșeurilor - utilizare, stocare, selectare a materialelor periculoase (uleiuri, lubrifianți), în concordanță cu Directivele Europene.

¹ Diferența dintre rata dobânzii pe piață și rata dobânzii efective, convertită în MDL, conform calculelor preliminare realizate de Ministerul Finanțelor (1 Euro = 20.002 MDL).

² Rata CHIBOR la data de 12.05.2015 - 19,01% , <http://www.bnm.org/bdi/pages/reports/dop/DOP6DisclaimerAgree.xhtml?>

- c) Elaborarea și implementarea unui plan de reducere a cadrelor, într-o manieră corectă, transparentă și obiectivă.

Tabel 4

Planul de acțiuni

Nr.	Acțiuni	Termen
1.	Aprobarea și punerea în aplicare a Planului de Acțiune de Austeritate.	Până pe 30.10.2015
2.	Aprobarea și punerea în aplicare a unui Plan de acțiuni privind adoptarea unui sistem de gestiune a mediului înconjurător, a sănătății și a siguranței în baza standardului ISO14000 și OHSAS 18001.	Până pe 30.10.2015
3.	Adoptarea unui plan de eficiență energetică și implementarea acestuia.	Până pe 31.12.2015
4.	Adoptarea și punerea în aplicare a Planului de Acțiuni privind Guvernarea Corporativă	Până pe 31.12.2015
5.	Crearea unui departament responsabil de coordonarea și supravegherea problemelor de mediu.	Până pe 31.03.2016
6.	Separarea operațională în vederea instituirii a trei unități distincte pentru pasageri, marfă și infrastructură.	Până pe 31.03.2016
7.	Adoptarea planului de separare a contabilității pentru fiecare unitate.	Până pe 30.06.2016
8.	Aprobarea planului de corporatizare și a raportului de evaluare juridică.	Până pe 30.06.2016
9.	A contribui și oferi sprijinul în dezvoltarea metodologiei privind obligația de serviciu public.	Până pe 30.06.2016
10.	Adoptarea și implementarea Planului de Acțiuni de Restructurare.	Până pe 31.12.2016
11.	Adoptarea elementelor sistemului de gestiune a mediului înconjurător, a sănătății și a siguranței în baza ISO 1400 și OHSAS 18001.	Până pe 30.04.2017
12.	A contribui și oferi sprijinul în dezvoltarea Pachetului de Acțiuni privind Reformarea Sectorului Feroviar în vederea adoptării acestuia.	Până pe 30.04.2017

Sursa: Acordul de proiect încheiat între Î.S. „Calea Ferată din Moldova” și BERD.

Ca urmare a efectuării investițiilor în îmbunătățirea activității Î.S. „Calea Ferată din Moldova”³ se prognozează creșterea fluxului de numerar din prestarea serviciului de transport de mărfuri și călători, reducerea costurilor de întreținere a infrastructurii.

Conform prognozei efectuate în Planul investițional, potrivit tabelului 5, se preconizează creșterea fluxului de numerar cu ...% până în 2030 (de la ... mil. lei la ... mil. lei), creșterea cea mai mare înregistrînd-o venitul din transportul de marfă cu ...%.

³ Conform planului investițional pentru dezvoltarea Î.S. „Calea Ferată din Moldova” 2014-2024.

Referitor la costuri, se prevede o diminuare cu ...% (de la ... mil. lei la ... mil.lei), ca rezultat al reducerii costurilor generate de întreținerea infrastructurii cu ...% (de la ... mil. lei la ... mil. lei).

Tabel 5

Prognoza fluxurilor de numerar din activitatea operațională, mil. lei

Nr.	Indicator	Anul		
		2015	2030	
1.	Venit	Transport marfă
		Transport călători
		Alte venituri
		Total venituri
2.	Cost	Costuri operaționale
		Întreținere infrastructură
		Cheltuieli generale
		Total costuri

Sursa: Planul investițional pentru dezvoltare a Î.S. „Calea Ferată din Moldova” 2014-2024.

În vederea depășirii situației cu care se confruntă sectorul transportului feroviar, ajutorul de stat notificat va contribui la:

- a) îmbunătățirea siguranței în prestarea serviciului de transport de marfă și pasageri;
- b) reducerea consumului de combustibil, majorarea vitezei de circulație a trenurilor și sporirea competitivității transportului feroviar;
- c) sporirea eficienței energetice a transportului feroviar.

Ajutorul de stat acordat de Ministerul Finanțelor este analizat în contextul îndeplinirii de către Î.S. „Calea Ferată din Moldova” a unui obiectiv sectorial și anume prestarea serviciilor de transport feroviar. Potrivit art. 5 lit. i) din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, ajutorul de stat acordat unui anumit sector poate fi compatibil cu mediul concurențial normal.

Evaluarea compatibilității ajutorului de stat acordat Î.S. „Calea Ferată din Moldova” a fost efectuată prin analiza comparativă fiind examinată compatibilitatea măsurii de ajutor de stat luând în vedere prevederile Secțiunii 11 a Regulamentului privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat.

Ca urmare a examinării condițiilor necesare a fi întrunite de Î.S. „Calea Ferată din Moldova” în vederea obținerii suportului financiar se constată următoarele efecte ale ajutorului de stat:

- efectele certe ale ajutorului de stat:
 - modernizarea parcului de locomotive și restructurarea infrastructurii feroviare;
 - reorganizarea întreprinderii feroviare - excluderea subvenționării încrucișate;

- creșterea calității serviciului prestat.
- ajutorul va contribui la reducerea efectelor negative asupra mediului (asupra aerului, solului și fonului), transportul feroviar fiind unul mai puțin poluant.
- ajutorul va genera efecte pozitive prin creșterea competitivității transportului feroviar față de alte tipuri de transport mai poluante, întreprinderile care beneficiază de serviciile de transport vor avea parte pe termen lung de servicii de o calitate mai bună;
- ajutorul este bine orientat astfel încât Î.S. „Calea Ferată din Moldova” își va optimiza activitatea reducând pierderile din activitățile neperformante;
- ajutorul de care urmează să beneficieze Î.S. „Calea Ferată din Moldova” urmează să producă efecte de contagiune pozitive importante pentru piețele produselor. În perspectivă beneficiarii serviciilor de transport marfar și de pasageri vor avea de profitat ca urmare a creșterii calității serviciilor prestate, drept exemplu ar putea constitui întreprinderile care activează pe piața produselor cerealiere, petroliere.
- ajutorul nu denaturează semnificativ buna funcționare a pieței, efectul asupra mediului concurențial fiind minim;
- ajutorul urmează să contribuie la alinierea sectorului transportului feroviar la condițiile general-valabile pentru piața transportului feroviar din Comunitatea Europeană.

În urma evaluării s-a constatat că măsura de sprijin acordată Î.S. „Calea Ferată din Moldova” constituie ajutor de stat compatibil cu mediul concurențial normal, efectele pozitive ca urmare a acordării măsurii de sprijin fiind mai mari decât efectele negative.

Investițiile pentru reînnoirea materialului rulant și restructurarea infrastructurii feroviare sunt indispensabile pentru menținerea competitivității transportului feroviar față de alte moduri de transport mai poluante. Aceste investiții sunt necesare pentru îmbunătățirea interoperabilității între rețelele naționale și internaționale, protecția mediului înconjurător, sporirea siguranței trenurilor și calificarea personalului.

Astfel de investiții sunt necesare pentru a limita impactul transportului feroviar asupra mediului, în special prin reducerea poluării fonice pe care o provoacă și prin sporirea gradului de siguranță al acestuia.

Având în vedere cele de mai sus, concluzia este că ajutoarele pentru achiziționarea și reînnoirea materialului rulant pot să contribuie la atingerea mai multor tipuri de obiective de interes public și pot fi, așadar, considerate compatibile cu mediul concurențial normal.

Cît privește separarea juridică a activităților Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, aceasta aduce o contribuție semnificativă la realizarea unui dublu obiectiv: eliminarea tuturor subvențiilor încrucișate între subunitatea restructurată și restul întreprinderii și asigurarea faptului că ansamblul relațiilor financiare dintre activitățile restructurate se desfășoară în mod durabil și pe baze comerciale.

Reieșind din constatările expuse, ținând cont de prevederile legislației Republicii Moldova, în temeiul art. 41 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 și art. 10 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, Plenului Consiliului Concurenței,

DECIDE:

1. A constata faptul că măsura notificată de către Ministerul Finanțelor, avînd ca beneficiar Î.S. „Calea Ferată din Moldova” și constînd în acordarea unui împrumut cu dobîndă preferențială cu suportul Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare, constituie ajutor de stat în sensul art. 3 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat.
2. A autoriza ajutorul de stat oferit Î.S. „Calea Ferată din Moldova” în vederea achiziției locomotivelor și restructurării infrastructurii feroviare.
3. Ministerul Finanțelor va transmite anual Consiliului Concurenței informații privind ajutorul de stat care face obiectul prezentei Decizii, în vederea actualizării și completării Registrului ajutorului de stat, în conformitate cu prevederile art. 19 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat.
4. Prezenta Decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștință părților.
5. Partea dispozitivă a prezentei Decizii va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**Președintele Plenului
Consiliului Concurenței**

Viorica CĂRARE